



Seat No.: _____

No. of Printed Pages: 8

[64]

ETK

SARDAR PATEL UNIVERSITY

Bachelor of Commerce (Semester 3) Examination - 2023

UB03CCOM71: Fundamentals of Cost Accounting

Date: 24th February, 2023, Friday

Time: 2:00 PM to 05:00 PM

Total: 70 Marks

Note : (1) Figure to the right indicate full marks of the question .

Q-1 Define Cost Accounting. Explain advantages and disadvantages of cost accounting in detail. [18]

OR

Q-1 A.) Explain various methods of cost accounting. [09]

B.) Describe Installation of costing system in brief. [09]

Q-2 A.) Explain causes and remedies of Labour turnover . [12]

B.) From the following information, calculate: [05]

a.) Economic ordering quantity

b.) Re-ordering Level

c.) Minimum Level

d.) Maximum Level

Annual consumption	5,000
Per unit cost	Rs. 10
Ordering cost	Rs. 100
Per unit transporting cost	2.5%
Ordering period	2 to 3 weeks
Weekly average consumption	50 units
Weekly maximum consumption	75 units
Weekly minimum consumption	25 units

OR

Q-2 A.) Write short notes on : [10]

1. Material control

2. ABC technique

B.) A worker is allowed 18 hours to complete a job. He completed his job in 14 hours. Wage rate per hour is Rs.1.50. Material cost of a product is Rs. 16 and factory overheads are 150% of direct wages. Calculate factory cost of product under: 1.) Time Rate 2.) Halsey Plan 3.) Rowan Plan [07]

Q-3 Swar Ltd. has three manufacturing departments: A, B ,and C and two service departments : D and E. The following information has been obtained from the records of the company: [18]

Particulars	Rs.
Rent	10,000

Lighting	2,000
Indirect wages	5,000
Power	12000
Canteen expenses	6000
Depreciation on machinery	15,000
Employees State Insurance (employer's contribution)	3,500
Sundry expenses	1,500
Factory manager's salary	18,000

The following information is available in respect of the departments:

Particular	A	B	C	D	E
Area occupied(sq.mt)	600	400	500	300	200
Direct wages Rs.	9,000	8,000	6,000	1500	500
Horse powers	25	20	15	--	--
Lighting points	15	10	10	10	5
Value of machinery Rs.	90,000	85,000	75,000	--	--
Indirect materials Rs.	600	500	600	400	400
Proportion of time devoted by factory manager	5	4	3	2	1
Number of workers	5	6	4	3	2

Expenses of D and E departments are reapportioned as follows:

	A	B	C	D	E
D	30%	40%	20%	--	10%
E	40%	20%	30%	10%	--

Prepare :

- 1.) Statement showing distribution of overhead to various departments.
- 2.) Statement showing apportioning the service departments expenses over production departments by repeated distribution method.

OR

Q-3 The following expenses have been incurred in respect of a shop having four identical Machines. [18]

1. Rent and taxes	12,000 p.a.
2. Power consumption by the shop @10 paise per unit	9600 p.a.
3. Repairs and maintenance of machines	1920 p.a.
4. Lighting for the shop	1600 p.a.
5. Two attendants, each getting Rs. 120 p.m.	
6. Supervisor's salary	1200 p.m.
7. Lubricants etc.	200 p.a.
8. Depreciation per machine	1200 p.a.

9. Higher purchase instalments for the machines
(including Rs. 300 for interest) 2400 p.a.
10. Each machine consumes 10 units of power per hour.

Calculate the machine Hour Rate

Q-4 The following particulars are obtained from the books of Janak Ltd. for the year 2020: [17]

Production and sales	1,500 units
Particulars	
Amount(Rs.)	
Direct material	2,01,000
Direct wages	1,27,500
Direct expenses	18,000
Factory Overheads (60% fixed)	1,27,500
Office Overheads(fixed)	72,000
Selling Overheads(80% Variable)	60,000
Sales	7,57,500

For the year 2021 it is estimated that:

1. The production and sales will be 4,000 units.
2. Direct wages per unit will increase by 20% and direct material will increase by Rs.41.
3. Fixed factory overheads will be increased by Rs. 7,500.
4. Variable selling expenses will increase by Rs.3 per unit.
5. The rate of profit on cost will remain same as per the last year.

Prepare: 1. A statement of costing showing total as well as per unit and profit for the Year 2020.

2. A statement of cost showing estimated profit for the year 2021.

OR

Q-4 Hetvi Ltd. has furnished the following information from the financial books for the year ended 31st March 2021: [17]

Profit and Loss A/c for the year ended 31st March 2021

Particulars	Amount Rs.	Particular	Amount Rs.
To opening stock of F.G:		By sales (5125 units)	3,58,750
250 units @Rs. 35 each	8,750	By closing stock of F.G	6,250
Material consumed	1,30,000	(125 units @ Rs. 50 each)	
Wages	75,000		
Gross profit	1,51,250		
	3,65,000		3,65,000
To factory overheads	47,375	By gross profit	1,51,250
To administrative		By interest	125

overhead	53,000	By rent received	5,000
To selling expenses	27,500		
To bad debts	2,000		
To preliminary expenses	2,500		
To net profit	24,000		
	1,56,375		1,56,375

The cost sheet shows:

1. The cost of material is Rs.260 per unit
2. The labour cost is Rs.15 per unit.
3. The factory overheads are absorbed at 60% of labour cost.
4. The administrative overheads are absorbed at 20% of factory cost.
5. Selling expenses are charged at Rs. 6 per unit.
6. The opening stock of finished goods is valued at Rs. 45 per unit.

You are required to prepare:

1. Cost Sheet for the year ended 31st March 2021.
2. The statement showing the reconciliation of profit or loss as shown by the cost accounts with the profit as shown by the financial accounts.



Seat No.: _____

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી

SARDAR PATEL UNIVERISTY

Bachelor of Commerce (Semester 3) Examination - 2023

UB03CCOM71: Fundamentals of Cost Accounting

Date: 24th February, 2023 Friday

Time: 2:00 PM to 05:00 PM

Total: 70 Marks

Note : Figure to the right indicate full marks of the question .

પ્રશ્ન ૧ પડતર હિસાબી પદ્ધતિની વ્યાખ્યાઓ આપી તેના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ વિગતવાર સમજાવો કરો. [૧૮]

અથવા

પ્રશ્ન ૧ અ.) પડતર ના હિસાબોની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો . [૧૮]
બ.) પડતર હિસાબી પદ્ધતિનું પ્રસ્થાપન સમજાવો .

પ્રશ્ન ૨ અ.) મજૂર ફેરબદલી દર ના કારણો અને તેના ઉપાયો ની ચર્ચા કરો. [૧૨]
બ.) નીચેની માહિતી પરથી ગણો: [૦૫]

અ (આર્થીક વરદી જથ્થો

બ (પુનઃ વરદી સપાટી

ક (લઘુતમ સપાટી

ડ (મહત્તમ સપાટી

વાર્ષિક વપરાશ

૫,૦૦૦ એકમ

એકમદીઠ પડતર

રૂ. ૧૦

ઓર્ડર મુકવાનો ખર્ચ

રૂ. ૧૦૦

એકમદીઠ વહન ખર્ચ

૨.૫%

વરદી સમય

૨ થી ૩ અઠવાડિયા

અઠવાડિક સરેરાશ વપરાશ

૫૦ એકમ

અઠવાડિક મહત્તમ વપરાશ

૭૫ એકમ

અઠવાડિક લઘુત્તમ વપરાશ

૨૫ એકમ

અથવા

પ્રશ્ન ૨ અ.) ટૂંક નોંધ લખો: [૧૦]

૧. માલસામાન અંકુશ

૨. એ.બી.સી પદ્ધતિ

બ.) એક કામદારને એક કાર્ય પૂરું કરવા માટે ૧૮ કલાક આપવામાં આવે છે, પરંતુ તે કાર્ય ૧૪ કલાક માં પૂર્ણ કરે છે. તેને કલાક ના ૧.૫૦ રૂ. ના દરે વેતન ચુકવવામાં આવે છે. ઉત્પાદનમાં માલસામાગ્રી ની પડતર ૧૬ રૂ. છે અને કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરીના ૧૫૦% છે. નીચેની યોજના મુજબ વસ્તુની કારખાના પડતર શોધો: [૦૭]

૧.) સમય વેતન યોજના ૨.) હેલ્સી યોજના ૩.) રોવન યોજના

પ્રશ્ન ૩ એક કારખાનામાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો અ, બ, ક તથા બે સેવા વિભાગો ડ અને ઈ છે. તેના કુલ [૧૮]

ખર્ચ નીચે મુજબ છે:

ભાડું ૩,૧૦,૦૦૦ કર્મચારી રાજ્ય વીમા યોજનાનો ફાળો રૂ ૩૫૦૦

(5)

(P.T.O.)

વીજળીબત્તિ	રૂ. ૨૦૦૦	પરોક્ષ મજૂરી	રૂ. ૫૦૦૦
કેન્ટીન ખર્ચ	રૂ. ૬૦૦૦	કારખાનાના મેનેજરનો પગાર	રૂ. ૧૮૦૦૦
પાવર	રૂ. ૧૨૦૦૦	ઘસારો	રૂ. ૧૫૦૦૦
પરચુરણ ખર્ચ	રૂ. ૧૫૦૦		

આ ઉપરાંત ,તેમને નીચેની માહિતી આપવામાં આવે છે:

	અ	બ	ક	ડ	ઈ
૧. કામદારોની સંખ્યા	૫	૬	૪	૩	૨
૨. રોકેલી જગ્યા(ચો.વાર)	૬૦૦	૪૦૦	૫૦૦	૩૦૦	૨૦૦
૩. વીજળી પોઈન્ટ	૧૫	૧૦	૧૦	૧૦	૫
૪. હોર્સ પાવર	૨૫	૨૦	૧૫	--	--
૫. યંત્રો ની કિંમત	રૂ. ૮૦૦૦૦	૮૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	--	--
૬. પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. ૮૦૦૦	૮૦૦૦	૬૦૦૦	૧૫૦૦	૫૦૦
૭. મેનેજરે આપેલ સમય નું પ્રમાણ	૫	૪	૩	૨	૧
૮. પરોક્ષ માલસામાન	૬૦૦	૫૦૦	૬૦૦	૪૦૦	૪૦૦

સેવા વિભાગ ના ખર્ચ ની વહેંચણી નીચે પ્રમાણે કરવામાં આવે છે:

	અ	બ	ક	ડ	ઈ
ડ	૩૦%	૪૦%	૨૦%	--	૧૦%
ઈ	૪૦%	૨૦%	૩૦%	૧૦%	--

૧. શિરોપરીખર્ચની જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી અને
૨. સેવા વિભાગના ખર્ચોની ઉત્પાદન વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક પુનરાવર્તિ ફાળવણી પદ્ધતિ દ્વારા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન ૩ એક કારખાનામાં લગભગ બધુંજ કામ એકસરખાં ચાર યંત્રો દ્વારા કરવામાં આવે છે .એ કારખાનાનો વાર્ષિક ખર્ચ નીચે મુજબ છે: [૧૮]

૧. ભાડું અને વેરા વાર્ષિક	રૂ. ૧૨,૦૦૦
૨. વપરાયેલ પાવર -યુનિટ ના ૧૦ પેસા લેખે- વાર્ષિક	રૂ. ૮૬૦૦
૩. યંત્રોનો સમારકામ અને મરામત ખર્ચ વાર્ષિક	રૂ. ૧૮૨૦
૪. કારખાનાની વીજળીબત્તી ખર્ચ વાર્ષિક	રૂ. ૧૬૦૦
૫. યંત્રની દેખરેખ રાખનાર બે મજૂરોનો પગાર ,દરેકને મહિને	રૂ. ૧૨૦ લેખે
૬. સુપરવાઈઝરનો પગાર મહિને	રૂ. ૧૨૦૦ લેખે
૭. પરચુરણ માલસામાગ્રી વાર્ષિક	રૂ. ૨૦૦
૮. દરેક યંત્ર નો વાર્ષિક ઘસારો	રૂ. ૧૨૦૦
૯. યંત્રોનો ભાડા ખરીદનો હપ્તો વાર્ષિક	રૂ. ૨૪૦૦

(રૂ ૩૦૦ વ્યાજ સહિત)

૧૦. દરેક યંત્રનો ક્લાકદીઠ પાવરનો વપરાશ ૧૦ યુનિટ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી યાંત્રિક ક્લાક દર શોધો .

પ્રશ્ન ૪ વર્ષ ૨૦૨૦ માટે જનક લિમિટેડના ચોપડા માંથી નીચેની વિગતો મેળવવામાં આવી છે: [૧૭]

ઉત્પાદન અને વેચાણ	૧૫૦૦ એકમો
વિગત	રકમ (રૂ.)
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૨૦૧૦૦૦

પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૨૭૫૦૦
સીધો ખર્ચ	૧૮૦૦૦
કારખાના પરીક્ષ ખર્ચ (60% સ્થિર)	૧૨૭૫૦૦
ઓફિસ ના પરીક્ષ ખર્ચ (સ્થિર)	૭૨૦૦૦
વેચાણ પરીક્ષ ખર્ચ (80% ચલિત)	૬૦,૦૦૦
વેચાણ	૭૫૭૫૦૦

વર્ષ ૨૦૨૧ માટે એવો અંદાજ છે કે:

1. ઉત્પાદન અને વેચાણ ૪, ૦૦૦ યુનિટ હશે.
2. યુનિટ દીઠ સીધી મજૂરી 20% વધશે અને સીધો માલસામાન રૂ.41 વધશે.
3. સ્થિર કારખાના ના પરીક્ષ ખર્ચ માં રૂ. ૭૫૦૦ નો વધારો થશે.
4. ચલિત વેચાણ ખર્ચ યુનિટ દીઠ રૂ.3 વધશે.
5. ખર્ચ પર નફાનો દર ગયા વર્ષ જેવો જ રહેશે.

તૈયાર કરો:

1. વર્ષ ૨૦૨૦ માટે કુલ તેમજ પ્રતિ યુનિટ નફો દર્શાવતા ખર્ચનું પત્રક .
2. વર્ષ ૨૦૨૧ માટે અંદાજિત નફો દર્શાવતું પડતર પત્રક .

અથવા

પ્રશ્ન ૪ હેતવી લિમિટેડ ની ૩૧-૩-૨૧ ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે વેપાર અને નફા નુકશાન ખાતા ની માહિતી નીચે મુજબ છે: [૧૭]

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
શરુઆતનો માલ		વેચાણ (૫૧૨૫ એકમો)	૩૫૮૭૫૦
તૈયાર માલ ૨૫૦ એકમો , રૂ.		તૈયારમાલ (૧૨૫ એકમો,	
૩૫ એકમદીઠ	૮૭૫૦	એકદીઠ રૂ. ૫૦)	૬૨૫૦
વપરાયેલ માલ સામાન	૧૩૦૦૦૦		
સીધી મજૂરી	૭૫૦૦૦		
કાચો નફો	૧૫૧૨૫૦		
	<u>૩૬૫૦૦૦</u>		<u>૩૬૫૦૦૦</u>
ઉત્પાદન ખર્ચ	૪૭૩૭૫	કાચો નફો	૧૫૧૨૫૦
વહીવટી ખર્ચ	૫૩૦૦૦	વ્યાજ	૧૨૫
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ .	૨૭૫૦૦	મળેલ ભાડું	૫૦૦૦
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચ	૨૫૦૦		
ઘાલખાધ	૨૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૨૪૦૦૦		
	<u>૧૫૬૩૭૫</u>		<u>૧૫૬૩૭૫</u>

અન્ય માહિતી:

- 1.) માલસામાન નો ખર્ચ એકમ દીઠ રૂ. ૨૬૦ છે.
- 2.) સીધી મજૂરી એકમ દીઠ રૂ. ૧૫ છે.
- 3.) કારખાના ખર્ચ એ સીધી મજૂરીના ૬૦% છે.
- 4.) વહીવટી ખર્ચ એ કારખાના પડતરના ૨૦% છે.

5.) વેચાણ ખર્ચ ઓકમ દીઠ રૂ. ૬ છે.

6.) તૈયાર માલનો શરૂઆત નો સ્ટોક ઓકમ દીઠ રૂ. ૪૫ છે.

તૈયાર કરો:

૧. પડતર પત્રક ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૧ ના વર્ષનું.

૨. મેળવણી પત્રક .

—X—

(૪)